

Mark Twain

AVENTURILE LUI
HUCKLEBERRY
FINN

Traducere din limba engleză de LUCIAN POPA
Cuvânt-înainte de DELIA-MONICA GEORGESCU

CORINT
EDUCAȚIONAL

CAPITOLUL I

N-aveți cum să știți cine sunt, dacă nu v-a picat în mână cartea *Aventurile lui Tom Sawyer*, dar asta nu contează. Cartea a fost scrisă de domnul Mark Twain, iar întâmplările așternute pe hârtie într-însa sunt adevărate în care cea mai mare parte a lor, le-a mai înflorit și el, pe ici, pe colo, dar nu cine știe ce, căci, la o adică, tot ce spune s-a petrecut aieva. Cine nu mai trânteste din când în când câte o minciună, fie ea cât de mică? Cine știe, doar mătușa Polly, văduva Douglas și poate Mary mai sunt în stare de așa grozăvie. În curte se mai vorbea și de Polly, mătușa lui Tom, de Mary și de văduva Douglas și după cum v-am mai spus, în afară de unele lucruri cam umflate, cartea spune adevărul adevărat.

Iată în ce fel se termină cartea cu pricina: Tom și cu mine am descoperit bănetul ascuns în peșteră de bandiți și ne-am chivernisit. Ne-am ales fiecare cu câte șase mii de dolari de aur. Un purcoi de bani, dacă îi așezai laolaltă. Judecătorul Thatcher i-a luat și i-a pus să scoată dobândă, câte un dolar pe zi, și asta cât e anul de lung, carevasăzică un munte de bani, cu care nu mai știai ce să faci. Douglas m-a înfiat, jurându-și să scoată din mine „un om țivilizat”. Nu-mi era deloc ușor să-mi petrec tot timpul în casă, între patru pereți, din cauza văduvei care era înspăimântător de la locul ei și de tipică în toate cele. Din cauza asta mi-am luat tâlpășița, atunci când n-am mai fost în stare să rabd. M-am îmbrăcat cu gioarșele mele vechi și m-am mutat la loc în butoi, bucuros nevoie mare că sunt iarăși liber. Dar Tom Sawyer a dat de mine și mi-a spus că are de gând să înjghebe o ceată de haiduci în care aș putea să intru și eu, în cazul în care m-aș duce înapoi la văduvă și m-aș face băiat cumsecade. Așa că m-am întors.

Numaidecât ce m-a văzut, văduva s-a pus pe bocit, spunând că sunt o sărmană oaie rătăcită și multe altele de soiul ăsta, ce-i drept fără nicio răutate din partea ei. După aia m-a băgat din nou

în hainele alea noi, în care mă treceau toate sudorile și mă simțeam ca-ntr-o colivie strâmtă. Și atunci am luat-o de la capăt. Atunci când văduva suna clopoțelul pentru cină, era musai să dau fuga cât ai bate din palme și, după ce mă puneam la masă, nu-mi era îngăduit să încep să mănânc, căci trebuia să aștept până când văduva, cu bărbia în piept, binecuvânta bucatele, deși nu le lipsea absolut nimic, lăsând la o parte că fiecare era gătit în alt vas. E altceva când le îngrămădești pe toate într-un blid, într-un talmeș-balmeș. Se amestecă între ele, se fac mai zemoase și mai gustoase, de le înfuleci cât ai zice pește, cu mare drag și poftă.

După cină, văduva își lua cartea și se apuca să-mi împuie capul cu povestea lui Moise și a coșulețului de răchită în care a fost găsit de fiica Faraonului. La început eram tare nerăbdător să aflu ce s-a ales de capul lui, dar când am aflat că Moise trecuse de mult în lumea celor drepți, nu mi-a mai păsat de el nici cât negru sub unghie, pentru că, fie vorba între noi, morții nu prea sunt pe gustul meu.

Într-una din dăți, când am avut și eu poftă să puful o lulea, i-am cerut voie văduvei. Dar mi-am găsit beleaua! Îi tot dădea că nu-i frumos, că e o apucătură de golan și că s-ar cuveni să mă las de fumat. Așa sunt făcuți unii oameni, se apucă să facă cu ou și cu oțet niște lucruri cu care nu au nici în clin, nici în mănecă! Văduva mă toca la cap cu Moise, un om cu care nici măcar nu era rudă și care, mort fiind, nu mai putea fi de folos nimănui, însă tot timpul mă acuza de un lucru care, pe orice parte l-ai întoarce, tot e bun de ceva. Colac peste pupăză, văduva priza și ea tutun pe nas, dar cică era îndreptățită s-o facă, așa nu puteai să zici nici păs.

Sora ei, domnișoara Watson, o fată bătrână, cu ochelari pe nas și cam pipernicită, care de câteva zile venise să stea la ea, m-a încolțit după aia cu un abecedar. M-a chinuit așa vreme de vreun ceas, până i-a zis văduva să-mi dea pace. Eram la capătul răbdărilor. Mai apoi, o oră întregă m-am plictisit de-mi venea să-mi iau câmpii, simțeam că-mi ies din minți. Domnișoara Watson mă toca neîncetat: „Huckleberry, dă-ți jos picioarele de acolo”, „Huckleberry, nu te cocoșa, îndreaptă

spatele”. Și după doar un minut o lua de la început: „Huckleberry, nu mai căsca și nu te mai întinde în halul ăsta. De ce nu te străduiești să te porți cumsecade?”. Atunci când s-a apucat să îndruge despre iad, i-am spus cinstit că aș vrea să mă aflu în locul cu pricina. Lucrul ăsta a făcut-o să-și iasă din pepeni, chit că nu zisesem cu răutate. Doream doar să o zbughesc de acolo – oriunde, numai să-mi iau tălpășița. Tânjeam din tot sufletul după o schimbare de orice soi ar fi fost ea. Atunci mi-a spus că nu se face să rostesc astfel de cuvinte, că ea n-ar fi zis nici moartă asemenea vorbe și că, din partea ei, o să facă pe dracu-n patru ca să ajungă în rai. În privința mea, chitind că n-are niciun haz să merg într-un loc unde o să ajungă și ea, m-am hotărât să nu mișc niciun deget pentru a-i mă afla alături. Bineînțeles că am păstrat lucrul ăsta pentru mine și nu m-am dat de gol, ca să nu o întărât și mai abitir, căci că ar fi iscat mare zarvă.

Miss Watson o ținea una și bună cu raiul. Asta era meteahna ei, când se apuca să îndruge ceva, turuia ca o vioară stricată, nu era chip să-i stăvilești șuvoiul vorbelor. Zicea că în rai oamenii nu au altceva mai bun de făcut decât să hălăduiască nestingheriți cât e ziua de lungă și să cânte la harpă, de-a pururi. După părerea mea, nu era mare scofală, dar mi-am ținut gura. M-am mulțumit să o întreb doar dacă Tom Sawyer ar putea să ajungă și el în rai. „Bineînțeles că nu!” a fost răspunsul. Asta m-a bucurat nespus de mult, căci țineam morțiș să nu mă despart de Tom.

Miss Watson mi-a tot făcut capul calendar, până m-am simțit răpus de oboseală și gata să-mi iau câmpii. În scurt timp, negrii au fost chemați în casă și, după rugăciunea de seară, ne-am dus cu toții la culcare. M-am urcat la mine în cameră, cu un capăt de lumânare în mână. L-am pus pe masă, m-am așezat pe un scaun de lângă fereastră și mi-am stors creierii după vreun gând mai vesel, dar fără niciun folos. Atât de părăsit și de nelalocul meu mă simțeam, că mai c-aș fi vrut să-mi sfârșesc zilele. Stele licăreau pe cer și frunzișul copacilor fremăta cu jale. De undeva din depărtare răzbătea țipătul unei bufnițe, care probabil bocea vreun mort. După aceea, o rândunică de

noapte s-a apucat să cârâie și un câine să urle la lună, semn că zilele cuiva erau numărate. Colac peste pupăză, vântul îmi tot spunea ceva la ureche, în-șoaptă, și cum nu izbuteam să pricep ce-mi zicea, mă treceau fiori de gheață pe șira spinării. Mai apoi se auzi dinspre pădure zgomotul pe care-l fac stafiile când vor să ne spună ce le apasă sufletul și nu reușesc să se facă înțelese. Neaflându-și odihnă sub pământ, sunt obligate să bată drumurile și să se jelească în fiecare noapte. Eram atât de copleșit de tristețe și atât de înfiorat, încât tare mult mi-aș fi dorit să fie cineva lângă mine. La un moment dat, un păianjen se apucă să se cațere pe umărul meu. I-am făcut vânt și a căzut fix în flacăra lumânării. Înainte să apuc eu să clintesc măcar un deget, arsesse cu totul. Știam prea bine că e semn rău și că-mi aduce doar necazuri, nu era cazul să mi-o spună cineva. Și am început să dârdâi așa de tare de frică, încât să-mi cadă hainele de pe mine și mai multe nu. M-am ridicat și am dat roată scaunului de trei ori, făcând semnul crucii de fiecare dată. După aceea mi-am legat o șuviță de păr cu o ață, să pun vrăjitoarele pe fugă. Dar nu aveam eu prea mare bază în leacul ăsta. Astfel de chestii sunt bune atunci când pierzi o potcoavă găsită, pe care aveai de gând s-o agăți într-un cui deasupra ușii, dar încă n-am auzit pe cineva care să spună că așa ai putea să scapi de ghinion, după ce ai trimis pe lumea cealaltă un păianjen.

M-am așezat din nou, tremurând ca o frunză-n vânt, și mi-am scos luleaua. Acum nu era niciun pericol să mă prindă văduva, căci în toată casa era o liniște de nu se auzea nici musca. După nu știu cât timp, am auzit cum bate orologiul cel mare din târg – bang! bang! – și asta de doisprezece ori, după care s-a așternut o liniște și mai adâncă decât înainte. Dar în scurt timp am auzit cum trosnește o ramură, undeva în desișul copacilor, semn că se mișca ceva pe acolo. Am rămas așa, stană de piatră, cu urechile ciulite. Cu chiu, cu vai mi-a ajuns la ureche un mieunat care venea de undeva de jos. Așa, da! Am miorlăit și eu încet de tot, am stins lumânarea și am sărit pe fereastră, drept pe acoperișul de la șopron. De acolo m-am lăsat pe pământ și m-am

fofilat de-a bușilea printre copaci. Bineînțeles că Tom Sawyer se afla acolo, așteptându-mă.

CAPITOLUL II

Am apucat-o pe furiș către hotarul grădinii văduvei, pe o cărare pietruită ce șerpuia printre copaci, mergând aplecat ca să nu ne ciocnim țestele de crengi. Taman când treceam prin dreptul bucătăriei, m-am poticnit de o rădăcină și m-am prăvălit cu mare zarvă. Ne-am făcut una cu pământul, ținându-ne respirația. Jim, negrul cel mare al domnișoarei Watson, stătea pe pragul bucătăriei. Îl vedeam deslușit din pricina faptului că în spatele lui licărea o lumină. S-a ridicat și, întinzându-și gâtul, a ascultat preț de vreun minut, după care a strigat:

— E cineva acolo?

A mai ciulit un pic urechile, după care a plecat pâr-pâr și s-a oprit chiar lângă noi. Aproape că am fi putut să-l atingem cu mâna. Am rămas așa o căruță de minute, fără să zicem nici „pâr” și, în plus, mai eram și lipiți unul de altul, ca doi siamezi. Mă pocnise o mâncărime de toată frumusețea, pe undeva pe la gleznă, dar nu aveam curaj să mă scarpin. După aceea, urechea nu s-a lăsat nici ea mai prejos și s-a apucat și ea să mă furnice, urmată în scurt timp de spinare. Exact între umeri. Simțeam că plesnesc dacă nu mă scarpin. Din momentul ăla am băgat de seamă de multe ori că, dacă te găsești într-o adunare filfizonică sau la vreo înmormântare, ori dacă te duci să te culci când nu ți-e somn, carevasăzică dacă te întâmpli într-un loc în care nu se face să te scarpini, fix atunci te apucă cea mai îngrozitoare mâncărime, într-o mie de locuri în același timp. După o vreme, Jim zise:

— Hei, care ești acolo? Unde te-ai ascuns? Să nu mă mișc de aici, dacă n-am auzit ceva. Aha, păi chiar asta am de făcut. Jim nu se clinteste de aici și aude iarăși zgomotu' cu pricina.

Zis și făcut. Se așează pe pământ, lângă noi. Se sprijini cu spina-rea de trunchiul unui copac și-și întinse picioarele, cât pe-aci să mă

atingă. Nasul începu să mă mănânce atât de amar, că mă podidire lacrimile. Dar nu era chip să mă scarpin. După aceea, mâncărirea trecu înăuntru și pe dedesubt. Nu mai știam ce să fac ca să stau liniștit. Chinul ăsta a durat doar vreo șase-șapte minute, dar pentru mine a însemnat o veșnicie. Acum mâncărirea se întinsese în vreo unsprezece locuri în același timp. Simțeam că nu mai sunt în stare să îndur nicio frântură de clipă, dar m-am hotărât să încerc și am strâns zdravăn din dinți. Chiar în acel moment, Jim se apucă să răsuflă greu, apoi să sforăie de-a binelea, și atunci mi-am venit și eu în fire.

Suierând printre dinți, Tom îmi făcu semn și ne apucarăm amândoi să ne târâm de-a bușilea, la câțiva metri depărtare. Tom se opri și-mi spuse în șoaptă că ar fi haios să-l legăm de copac pe Jim, dar eu nu îi împărtășeam ideea, fiindcă dacă se trezea ar fi iscat mare tărăboi și atunci ar fi ieșit la iveală că ne luasem tălpășița de acasă. După o vreme, Tom îmi zise că nu îi ajung lumânările și că dă o fugă până la bucătărie să mai șterpelească vreo câteva. I-am spus că n-are rost să facă una ca asta, că dacă se trezea Jim și se lua după noi? Dar Tom o ținea pe-a lui, că merită să încercăm, așa că ne-am strecurat în bucătărie și am înhățat trei lumânări, în schimbul cărora Tom lăsă pe masă o monedă de cinci cenți. Apoi am șters-o. De nerăbdare, sudoarea curgea pe mine gărlă. Dar ți-ai găsit ca Tom să-și ia tălpășița. Ținea în ruptul capului să se târască până în locul unde era Jim, să-i mai joace o festă. Poate pentru că eram singur, iar în preajmă domnea o liniște atât de netulburată, dar așteptarea mi s-a părut nespus de lungă.

Numaidecât ce Tom a făcut cale întoarsă, am apucat-o pe cărare, de-a lungul gardului ce împrejmuia grădina, și, pe îndelete, am ajuns în vârful dealului povârnit în fața casei, peste drum. Tom îmi povesti cum îi luase lui Jim pălăria de pe cap și o aninase de o creangă, deasupra lui. Jim se mișcase un pic, dar nu se trezise. În ziua următoare, Jim avea să se laude în gura mare în stânga și-n dreapta că fusese fermecat de niște vrăjitoare care-l încălecaseră și bătuseră tot ținutul, în lung și-n lat, aducându-l după aceea înapoi sub copac și agățându-i pălăria de o creangă, ca să-i fie limpede cu cine avusese de-a face. Peste

încă o zi, Jim avea să zică, cu mâna pe inimă, că vrăjitoarele i se suiseră în cărcă și-i dăduseră bice până la mama dracului, tocmai la New Orleans. Cu fiecare zi care trecea, Jim lungea tot mai mult călătoria, ajungând să spună cu timpul că vrăjitoarele îl călăriseră prin toată lumea, că-l storseseră de vlagă și-i făcuseră spinarea tot o vânătaie. Jim se fălea atât de tare cu pățania lui, că-i privea de sus pe toți ceilalți negri. Veneau să-l asculte negrii din împrejurimi și era cel mai vestit din tot ținutul. Negrii sosiți de mai departe rămâneau cu gura căscată de uimire și admirație, privindu-l din cap până-n picioare ca pe ceva nemaivăzut. Negriiăștia obișnuiesc să se strângă în bucătărie, pe întuneric, lângă focul din vatră, și să stea la taclale despre vrăjitoare. De fiecare dată când vreunul dintre ei se încumeta să deschidă gura, dându-și aere că are habar despre asta, Jim îi curma numaidecât vorba:

— Hm! Ce știi tu despre vrăjitoare?

Iar negrul care nu-și știa lungul nasului pălea și era nevoit să se mute undeva mai în spate.

Jim avea să poarte veșnic la el moneda aceea de cinci cenți, pe care și-o legase cu o sforicică la gât. Spunea că e un talisman pe care-l căpătase chiar din mâna diavolului, care-i zisese că poate lecuie pe oricine cu el și că poate chema vrăjitoarele când avea chef, dacă îi șoptea talismanului câteva vorbulițe. Veneau la el negri de pe întreg cuprinsul ținutului și-l cadoriseau cu tot ce aveau asupra lor, numai să-i lase să vadă moneda de cinci cenți. Dar se fereau ca dracul de tămâie s-o atingă, știind că însuși Necuratul o avusese în mână. De când îl văzuse pe diavol și fusese călărit de vrăjitoare, Jim aproape că nu mai făcea nicio treabă.

Când am răzbit împreună cu Tom pe muchia dealului, am aruncat o privire spre tângușorul din vale, unde pâl pâiau câteva luminițe, probabil în camerele unde se găseau oameni în suferință. Deasupra capetelor noastre sclipea bolta spuzită cu stele, iar jos lângă târg, șerpuia fluviul, lat de aproape doi kilometri, tare liniștit și grozav. Coborând de pe deal, ne-am întâlnit cu Joe Harper, Ben Rogers și alți câțiva de la mal și am luat-o pe fluviu la vale, preț de vreo patru kilometri, până

am ajuns la surpătura cea mare din povârnișul dealului, unde am și tras pe uscat.

Ne-am vârât într-o adunătură de tufe, unde Tom ne-a pus pe toți să facem legământ că n-o să dăm în vileag secretul, după care ne-a arătat o scobitură în coasta dealului, în dreptul căreia tufele se îndesau. Am aprins lumânările și ne-am strecurat de-a bușilea în borta cu pricina, cale de vreo două sute de metri, unde locul s-a lărgit dintr-odată. Tom se apucă să iscodească fiecare crăpătură și, în scurt timp, se făcu nevăzut într-un perete în care ai fi crezut că nu se poate ascunde niciun gândac. Ne-am târât pe urmele lui până când am ajuns într-un soi de chilie igrasioasă și înghețată, în care ne-am și oprit.

— Iar acum, grăi Tom, o să punem pe roate o bandă de tâlhari și o să-i zicem „Banda lui Tom Sawyer”. Toți cei care au de gând să facă parte din bandă e musai să jure și să-și întărească legământul iscă-lindu-l cu propriul lor sânge.

Băgând de seamă că nimeni nu se dă în lături de la una ca asta, Tom scoase din buzunar o foaie de hârtie pe care scrisese jurământul și se apucă să ni-l citească. Scria acolo cum că toți băieții trebuie să se arate credincioși bandei și cu niciun chip să nu-i dea vreodată de gol tainele, că dacă cineva săvârșea vreun rău unuia din bandă, oricare alt membru al ei, căruia șeful îi ordona să-i vină de hac netrebnicului, cu familia lui cu tot, era dator să nu cârtească, fiindu-i interzis să pună ceva în gură sau să lipească pleoapă pe pleoapă până când nu-i onora pe toți și nu le cresta o cruce pe piept, adică semnul bandei. Nimănui altcuiva nu îi era îngăduit să se folosească de semnul acesta, iar dacă avea nesăbuinta să o facă, trebuia aspru judecat, și în cazul în care mai făcea și a doua oară aceeași greșeală, trebuia ucis fără zăbavă. Iar dacă vreunul din bandă dădea în vileag tainele ei, era musai să i se taie gâtul, iar cadavrul urma să fie dat pradă flăcărilor și cenușa împărțită în cele patru vânturi. Numele infamului trădător urma să fie șters cu sânge de pe listă și nu mai putea fi rostit nicicând de către ceilalți membrii ai bandei, asupra lui căzând

blestemul uitării veșnice. Toți băieții fură de acord că e un legământ grozav de reușit și-l întrebară pe Tom dacă îl scornise de capul lui.

— Oarecum, răspunse el, dar m-am ajutat și de cărțile cu piraiți și tâlhari, căci orice bandă care se respectă are un legământ de soiul ăsta.

O parte dintre ei găsiră de cuviință că ar fi mai bine ca familiile băieților care ar da în vileag tainele bandei să fie și ele ucise.

— Strașnică idee! se entuziasmă Tom și îmbogăți jurământul scris cu câteva rânduri.

— Dar la o adică în ce fel o scoatem la capăt cu Huck Finn, că doar el n-are familie? își arată deodată Ben Rogers nedumerirea.

— Păi cum așa, doar are tată, nu? spuse Tom Sawyer.

— Da, asta așa e, numai că de la un timp nu mai poți da de el. Pe vremuri venea la tăbăcărie, beat crișă, și se culca laolaltă cu porcii, dar de mai bine de un an n-a mai fost zărit prin locul cu pricina.

Apoi se apucară să bată apa-n piuă pe chestia asta și n-a lipsit mult să nu mă mai primească în bandă, chipurile din cauză că se cuvine ca toți membrii să aibă o familie sau măcar pe cineva apropiat căruia să i se poate face de petrecanie, altfel n-ar fi corect pentru restul. Cu toții tăceau chitic, derutați, neavând habar pe unde să scoată cămașa. Era cât pe-acți să mă podidească plânsul, când dintr-odată îmi trecu prin cap că domnișoara Watson se potrivea la mare fix, așa că, la o adică, n-aveam decât să-i pună ei pielea-n băț.

— Da, așa mai merge. Acum ești în regulă! ziseră băieții. Huck poate să facă parte din bandă.

După aceea toți își înțepară degetul cu un ac, ca să aibă cu ce iscăli. Mi-am pus și eu însemnul pe listă.

— Iar acum, spuse Ben Rogers, să vedem ce blestemății o să săvârșească banda noastră.

— Păi o să se îndeletnicească numai cu tâlhării și crime, răspunse Tom.

— Dar ce o să prădăm? Case, vite, ori...

— Astea-s nimicuri! Să furi vite sau altele de soiul ăsta nu e tâlhărie adevărat, ci găinărie curată, sări Tom Sawyer cu gura.

Noi nu suntem niște găinari amărâți, noi trebuie să lucrăm musai la scară mare. Suntem lotri de drumul mare. Ne punem măști, oprim diligențe și trăsuri pe șosea, le facem de petrecanie oamenilor și le luăm ceasurile, banii și ce mai au de preț.

— Trebuie neapărat să le facem felul?

— Păi cum altfel? Așa e cel mai bine! Nu toți aceia care se pricep la treaba asta sunt de acord, dar cei mai mulți spun că cel mai bine e să le faci tuturor de petrecanie, mai puțin altora pe care să-i ducem la peșteră și să-i ținem prizonieri până-i răscumpește careva.

— Asta ce mai înseamnă?

— Habar n-am. Dar așa se face, scrie în cărți. Și e de la sine înțeles că și noi trebuie să facem aidoma.

— Dar cum naiba să facem una ca asta, când n-avem nici cea mai mică idee despre ce vrea să însemne?

— Pe toți dracii, nu înțelegeți că e musai? Nu v-am zis că așa am citit în cărți că se face? Nu care cumva vă trece prin cap să faceți altfel decât scrie la carte, doar ca să se aleagă un talmeș-balmeș din tot!

— Nu-i greu de zis, Tom Sawyer, dar cum naiba să fie răscumpiți oamenii ăia, dacă n-avem habar despre ce e vorba? Eu asta vreau să știu. Dar tu la ce te gândești că ar putea să însemne?

— N-am nicio idee. Dar s-ar putea să însemne că-i ținem prizonieri până-și dau duhul.

— Așa mai vii de-acasă, nu-i rău. De ce nu ne-ai zis de la început? Îi ținem prizonieri până-i răscumpește moartea, numai că până atunci au să ne facă zile fripte, au să ne halească toate proviziile și au să încerce tot timpul să-și ia tâlpășița.

— Mai las-o moartă, Ben Rogers! Cum naiba să-și ia tâlpășița, când îi păzește ca pe ochii din cap un gardian, gata să-i ciuruiască la cea mai mică mișcare?

— Un gardian? Asta prea e trasă de păr. Adică cum, cineva să stea aici cât e noaptea de lungă, fără să-nchidă un ochi, ca nu cumva să dea bir cu fugiții? Mare gogomanie! N-ar fi mai cu cap să înșface careva o bătă și să-i ardă la scâfârlie, să-i răscumpească numaidecât ce ajung?

— Nici vorbă. Nu scrie nicăieri așa ceva. Ia ascultă, Ben Rogers, ai de gând să faci după cum scrie la carte, sau nu? Ce-ți trece ție prin cap, că oamenii ăia care au scris cărțile nu se pricep ei mai bine ce se cuvine să faci și ce nu? Greșești! Nu, camarade, o să-i răscumpească cum scrie la carte.

— Mă rog, așa să fie. Dar după părerea mea e o mare gugumănie. Ia zi, le facem de petrecanie și femeilor?

— Ascultă, Ben Rogers, dacă aș fi așa de nepriceput ca tine, n-aș mai sufla o vorbă. Să le faci de petrecanie femeilor? Auzi ce tâmpenie ți-a mai trecut prin capul ăla sec! Nimeni n-a citit așa ceva, în nicio carte! Le aduci în peșteră și te porți cu ele precum cu niște doamne ce sunt. Și așa, cu timpul, prind drag de tine și nu mai vor cu niciun chip să se întoarcă acasă la ele.

— Dacă așa stă treaba, nu mai am nimic de spus, dar află de la mine că nu e nicio scofală. N-o să treacă mult timp și peștera noastră o să fie doldora de femei și de tot soiul de indivizi care așteaptă să fie răscumpiți, iar noi, bandiții, nici n-o să mai avem loc. Dar nu te opri. Eu am terminat ce aveam de zis.

În acest răstimp, nichipercea de Tommy Barnes căzuse pradă somnului. Atunci când îl treziră, era atât de înfricoșat, încât se puse pe smiorcăit, țipând că el vrea acasă la mămica lui și că i-a ajuns cu tâlhăria.

Se apucară să-l ia peste picior, strigându-i că nu e decât un papă-lapte. De necaz, prichindelul ne amenință că o să ne dea în vileag toate tainele, dar Tom îi dăruie cinci cenți ca să tacă chitic. Apoi ne zise că e vremea să spălăm putina și că peste o săptămână o să ne întâlnim iarăși, ca să tâlhărim și să facem de petrecanie unor oameni.

Ben Rogers zise că nu are cum să plece de acasă în altă zi în afară de duminică, așa că ar fi bine să începem duminica viitoare. Restul săriră cu gura și ziseră că nu se face să ne dedăm la astfel de ticăloșii în sfânta zi de duminică. Lucrurile erau bătute-n cuie. A rămas hotărât să ne întâlnim cât mai repede cu putință ca să stabilim o zi.

Mai apoi, după ce l-am ales conducător pe Tom Sawyer și ca ajutor al lui pe Joe Harper, ne-am dus pe la casele noastre.

M-am cocoțat pe acoperișul șopronului și m-am furișat pe fe-reastră în odaia mea, taman atunci când se crăpa de ziuă. Straietele mele nou-nouțe erau slinoase și mânjite de glod, iar eu eram frânt de oboseală.

CAPITOLUL III

Domnișoara Watson m-a făcut cu ou și cu oțet în dimineața zilei următoare, din pricina faptului că-mi făcusem harcea-parcea hainele mele bune. Însă văduva n-a zis nici păs de necăjită, că m-am hotărât ca un timp să mă port ca un mieluşel, dac-oi fi în stare. După aceea domnișoara Watson m-a chemat în camera ei și s-a pus pe înșirat rugăciuni, dar degeaba, căci mie-mi intra pe o ureche și-mi ieșea pe cealaltă. Zicea că dacă am să mă rog în fiecare zi mi se vor împlini toate dorințele. Vorbe de clacă. Am încercat eu, ce-i drept, și chiar m-am pricopsit cu o undiță, chit că nu avea cârlig. Nu-mi era de niciun folos așa, fără cârlig, așa că m-am încăpățânat și de vreo trei-patru ori am cerut cârlige, dar degeaba, nu mă alegeam cu nimic. Într-una din zile, m-am rugat de domnișoara Watson să încerce ea în locul meu, dar ea mi-a răspuns că-s un neghiob. Nici când nu m-a dumirit din ce pricină și nici în ziua de azi nu-s lămurit.

Într-una din dăți m-am dus în pădure și mi-am stors creierii să înțeleg cum stă treaba. Dacă cineva, gândeam eu, poate căpăta orice ar cere într-o rugăciune, atunci cum se face că preotul Winn nu primește înapoi banii pe care i-a pierdut cu porcii pe care i-a cumpărat? De ce văduva nu-și recăpătă tabachera de argint care i-a fost furată? De ce domnișoara Watson nu se mai împlinește la trup și rămâne tot slabă ca o scândură? Nu, mi-am spus eu, toate aste-s baliverne. M-am dus la văduvă, să mă lumineze, iar ea m-a dumirit că prin rugăciune se pot căpăta doar „daruri spirituale”. Băgând de seamă că nu înțeleg cum

devine cazu', mi-a zis că trebuie să-i ajut pe alții și să mă îngrijesc tot timpul de ei fără să-mi pese câtuși de puțin de mine. Bineînțeles că printre „alții” se numără și domnișoara Watson, mă gândeam eu. M-am dus iarăși în pădure și din nou mi-am bătut capul ceasuri la rând, dar în van, nu izbuteam să găsesc niciun folos pentru mine, doar pentru alții. Într-un târziu m-am hotărât să o las baltă și să-mi văd liniștit de ale mele, ca și până atunci. Din vreme în vreme, văduva mă lua la o parte și se apucă să-mi vorbească despre pronia cerească, atât de frumos că mă lăsam furat cu totul, dar, în ziua următoare, domnișoara Watson își băga nasul și se alegea praful și pulberea. Am ajuns să cred că până la urmă ar fi două pronii, una a văduvei, cu care oricine l-ar apuca pe Dumnezeu de picior, și o pronie a domnișoarei Watson. Ar fi fost vai și-amar de oricine ar fi avut ghinionul să nimerească în brațele acesteia din urmă. După ce am chibzuit pe îndelete, m-am gândit că n-ar strica să încap pe mâna proniei văduvei. Firește, cu îngăduința ei. Însă nu mă dumiream cum s-ar alege pronia asta de pe urma unuia de teapa mea, ageamiu și necioplît.

Tătâne-miu nu se mai arătase la chip de mai bine de un an și nu-i simțeam câtuși de puțin lipsa, ba din contră, mă simțeam îndeajuns de bine fără el prin preajmă. Nu mai voiam să-l văd în ochi. De câte ori se întâmpla să nu fie beat mangă și să pună gheara pe mine, mă snopea în bătaie. Din pricina asta îmi intrase în obicei să mă ascund în pădure atunci când îl știam pe aproape. Cam pe atunci lumea vorbea că se înecase în fluviu, la vreo douăzeci de kilometri mai sus de târgușor. Cică înecatul era de statura lui, avea niște haine ponosite și un păr tare lung, fix ca tătâne-miu. Dar chipul îi era de nedeslușit, căci zăcuse prea mult timp în apă, încât nici nu mai semăna cu o față de om. Oamenii ziceau că plutise pe spate. Îl scoaseră din apă și-l înmormântaseră pe mal. Însă nu m-am bucurat prea mult timp de liniște, căci știam eu că un bărbat mort nu plutește cu fața-n sus, ci în jos. Eram încredințat că nu fusese tătâne-miu, ci o femeie înveșmântată în haine de bărbat. Și din nou m-a apucat teama, trecându-mi prin cap că babacul o să apară într-o bună zi, cu toate că tare mi-aș fi dorit să nu-l mai văd în vecii vecilor.

Timp de o lună ne-am tot jucat de-a bandiții, după care am lăsat-o baltă, atât eu cât și ceilalți. Nu prădasem și nici nu ucisesem pe nimeni, numai gura era de noi. Din vreme în vreme ne năpusteam din pădure și dădeam buzna peste porcari sau peste zarzavagioaicele care-și duceau marfa la piață, dar niciodată nu ne-am ales cu nimic. Tom Sawyer spunea că porcii sunt „lingouri”, iar dovlecii și celelalte legume sunt „giuvaiere”. Veneam înapoi la peșteră și ne înfoiam în pene cu isprăvile noastre, vorbind despre oamenii cărora le făcusem de petrecanie sau îi însemnasem cu pecetea bandei. Eu unul nu vedeam niciun folos în toate astea.

Într-una din zile, Tom trimise un băiat să alerge prin tângușor cu un băț aprins, care cică era un „slogan”, adică chipurile semnalul în urma căruia banda se strângea laolaltă. După aceea, ne spuse că spionii îi aduseseră în mare taină știrea că, în ziua următoare, un ditamai convoiul de negustori spanioli și bogătani arabi având un transport de diamante va face popas în valea de lângă peșteră, împreună cu două sute de elefanți, șase sute de cămile și mai bine de o mie de catări de povară, iar escorta înarmată era de numai patru sute de oșteni. Zicea că o să punem la cale o „ambuscadă”, că o să-i ucidem pe toți și că o să-i tâlhărim. Tom ne ordonă să ne lustruim lună săbiile și puștile și să fim pregătiți. Țsta îi era felul lui Tom: n-ar fi îndrăznit să jefuiască nici măcar o căruță cu dovleci, dar ținea cu tot dinadinsul ca săbiile și puștile să fie curățate pentru atac, deși nu erau decât niște sărmene bâte și cozi de mătură. Puteai să freci la ele până-n ziua de apoi, că tot nu erau bune de nimic, doar să le pui pe foc! Pentru mine era limpede că nu puteam veni de hac unei asemenea oștiri de spanioli și arabi, dar țineam morțiș să văd cămilele și elefanții, așa că în ziua următoare, sâmbătă, eram la postul ce-mi fusese hărăzit din pădure și am coborât povârnișul în goană, și când colo ce să vezi? Nici urmă de spaniol, de arab, de cămilă ori elefant. Erau doar niște elevi de la școala de duminică în drumeție, și încă niște elevi din clasa întâi. Am dat iama-n ei, i-am făcut să-și ia picioarele la spinare și i-am fugărit până la peșteră, dar toată prada noastră a fost câteva gogoși și

nițel magiun. Ben Rogers, mai băftos, a înhățat o păpușă de cârpă, iar Joe Harper a pus mâna pe o carte de rugăciuni și pe un abecedar. A apărut însă învățătorul și ne-a obligat să ne luăm tălpașita fără să mai stăm pe gânduri și să lăsăm de izbeliște întreaga agoniseală. N-am zărit nici urmă de diamante, dar când l-am întrebat pe Tom Sawyer unde erau, mi-a răspuns că acolo erau diamante cu ghiotura, ca și arabi, elefanți și o sumedenie de alte chestii.

— Păi atunci, spun eu, cum de nu le-am putut zări și noi?

— Dacă n-ai fi atât de neprețuit, mi-a răspuns el, și te-ai fi învrednicit să citești cartea Don Quijote, ai fi avut habar fără să mă mai întrebi.

Cică tot ce am văzut mai era din pricina vrăjitoriei. De fapt, acolo ar fi fost sute de oșteni, și elefanți, și comori neprețuite, și tot așa. Însă vrăjmașii noștri, căroră le zicea magicieni, transformaseră toate astea, numai de răi ce erau, într-o drumeție a elevilor de la școala de duminică.

— Mă rog, fie și așa, i-am spus eu, dar ce ne oprea să-i atacăm pe magicienii ăștia?

— Tare nesăbuit mai ești, mă puse el la punct. Se vede că habar n-ai că un magician poate să cheme oricând o droaie de spiriduși care te-ar face una cu pământul cât ai zice pește! Spiridușii ăștia sunt înalți cât niște copaci și groși cât niște biserici.

— Bine, atunci, nu m-am lăsat nici eu mai prejos, de ce n-am chemat și noi niscaiva spiriduși, să ne dea o mână de ajutor? Ai noștri ar putea să le vină de hac celorlalți, nu crezi?

— Și de unde să-i scoți?

— N-am idee. Dar ălalți de unde-i scot?

— Păi ei freacă un hârb de lampă sau un inel de fier de două ori, și atunci spiridușii apar cât ai bate din palme, învăluți într-o perdea de fum cu tunete și fulgere, și duc la îndeplinire orice li se spune. Pentru ei e nimica toată să smulgă un turn și să-l trântescă în capul unui director de școală de duminică sau în capul mai știu eu cui.

— Și cine-i pune așa în mișcare?

— Cum cine? Țăla care freacă lampa ori inelul. Spiridușii îi dau ascultare fără cârtire și e musai să-i ducă la îndeplinire toate dorințele. Dacă le poruncește să ridice din diamante un castel lung de șaptezeci de kilometri și să-l umple ochi cu gumă de mestecat ori mai știu eu ce, și să-i aducă pe fata împăratului Chinei ca s-o ia de nevestă, spiridușii n-au loc de întors și-i fac pe plac până în zorii zilei următoare, înainte ca soarele să răsară. Și chiar mai mult decât atât, sunt obligați să care frumușel castelul în orice loc din țară unde îi vine stăpânului lor pe chelie. Acum ai băgat la cap cum stă treaba?

— Eu cred că nu-s întregi la minte dacă nu-și opresc pentru ei castelul, în loc să alerge brambura cu el în spinare, ca niște descreierați. Pe cinstea mea dac-aș fi eu în locul lor l-aș lăsa să plesnească pe Țăla care s-ar încumeta să mă abată de la treburile mele, frecând o lampă prăpădită.

— Ce tot bați câmpii, Huck Finn? Nu înțelegi că ai fi obligat să vii fie că ți-e pe plac, fie că nu, dacă magicianul freacă lampa?

— Ce facee? Să mă oblighe pe mine, care-s înalt ca un copac și gros ca o biserică? Fie, să spunem c-aș veni, dar l-aș face eu să se căiască pentru că m-a pus pe drumuri!

— Aiureli! Degeaba-și răcește omul gura cu tine, măi Huck. Ești un neghiob, ageamiu sadea.

Am chibzuit preț de câteva zile la toate tărășenia asta și, până la urmă, m-am hotărât să mă conving pe pielea mea dacă e vorba de ceva serios, au ba. Am făcut rost de o lampă rablagită de alamă și de un inel de fier, le-am luat cu mine în pădure și le-am frecat de le-au mers fulgii, gata să-mi dau sufletul, spunându-mi că-mi voi dura un castel pe care o să-l vând. Dar toată truda mea a fost în van, căci nu s-a arătat nicio urmă de duh. Atunci m-am prins că toată povestea asta nu era nimic altceva decât o minciună sfruntată de-a lui Tom Sawyer. Cine știe, poate că în capul lui arabii și elefanții erau de-adevăratelea, însă eu unul nu văzusem decât niște elevi de la școala de duminică.

CAPITOLUL IV

Ei bine, și în felul ăsta se scurseră vreo trei-patru luni. Iarna era în toi acum. În tot acest răstimp, n-am lipsit nici măcar o singură zi de la școală și eram acum în stare să deslușesc literele, să citesc și să scriu cât de cât ba chiar învățasem pe deasupra tabla înmulțirii până la șase ori șapte face treizeci și cinci. Cred că nicicând n-aș fi în stare să trec de hopul ăsta, chiar dacă ar fi să trăiesc viața fără de moarte. Nu mă prea împac eu prea bine cu aritmetica.

La început nu puteam să înghit școala, dar cu timpul m-am deprins și cu asta. De câte ori mă ajungea osteneala, trăgeam chiulul, iar chelfăneala de care aveam parte în ziua următoare îmi prindea bine și mă mai înviora. Așa se face că, cu cât mă duceam mai des la școală, cu atât mi se părea mai lesne. Începusem chiar să mă învăț cu felul de a se purta al văduvei, care nu mă mai făcea să mă urc pe pereți. Ce mă necăjea cel mai tare era că trebuia să-mi am sălașul într-o casă și să dorm într-un pat, dar înainte ca vremea să se fi răcorit de-a binelea o zbugheam când și când de acasă și dormeam în pădure, doar așa, ca să mai trag și eu câte un somn așa cumsecade, aducător de odihnă. Vechile mele năravuri îmi plăceau mai mult, asta e de înțeles, dar începusem să mă dedau puțin câte puțin și la cele noi. Văduva spunea că am apucat-o pe calea cea bună, cu pași mici, dar siguri, și că nu se mai rușina cu mine.

Într-o dimineață, la masă, s-a întâmplat să răstorn solnița. Am întins cât am putut de repede mâna după un fir de sare pe care să-l arunc peste umărul stâng, pentru a pune pe fugă ghinionul, dar domnișoara Watson s-a repezit și m-a prins de mână, spunându-mi:

— Ține-ți mâinile acasă, Huckleberry, că parcă ai două mâini stângi!

Văduva mi-a luat apărarea, dar eram incredințat că atâta lucru nu e de-ajuns ca să alunge piaza rea. După masă am plecat cătrănit

și speriat, muncindu-mi mintea ce o să am de pățimit și când anume. Te mai poți fofila de unele necazuri, dar de o nenorocire așa de mare nu ai cum să scapi. Prin urmare, m-am pleoștit de-a binelea și am tăiat frunză la câini în stânga și-n dreapta, supărat și cu ochii-n patru.

M-am dus în grădinița din fața casei și m-am cocoțat pe pârleazul din gardul cel mare. Pământul era acoperit cu un strat subțire de zăpadă proaspăt căzută, în care se deslușeau limpede urme de pași. Veneau dinspre pietrărie și zăboveau nițel în dreptul pârleazului, după care își vedeau de drum în lungul gardului. Curios lucru că drumețul nu se încumetase să intre, după ce se foise atâta prin preajma pârleazului. Nu izbuteam să mă dumiresc din ce pricină. Mă bătea gândul să pornesc pe urmele pașilor, dar înainte de toate m-am oprit să le cercetez mai cu luare-aminte. La început, n-am băgat nimic de seamă, dar mai apoi am văzut în urma lăsată de piciorul stâng o cruce făcută de niște ținte cât toate zilele, pesemne ca să-l pună pe fugă pe Necuratul.

În clipa următoare, coboram dealul în goana mare. Din când în când, aruncam câte o privire peste umăr, dar n-am zărit pe nimeni. Și așa, într-o fugă nebună, am ajuns la judecătorul Thatcher.

— Ce-ai pățit, măi băiete, îmi zise el, abia-ți mai tragi sufletul!? Ai venit să-ți încasezi dobânda?

— Nu, domnule... Da' ce, am de luat ceva?

— Firește, chiar aseară ți-a venit dobânda pe o jumătate de an, mai bine de o sută cincizeci de dolari. Pentru tine înseamnă o adevărată bogăție. N-ar fi rău să-i pun și peăștia lângă ceilalți șase mii de dolari, altfel o să-i toci cât ai bate din palme.

— Nu, domnule, îi răspund eu, nici nu vreau să mă ating de ei. Nu-i vreau nici peăștia, nici pe ceilalți șase mii. Vreau să-i luați dumneavoastră, vi-i dau pe toți.

Judecătorul păru cuprins de mirare. Era limpede că nu pricepe o iotă.

— Adică, măi băiete, ce vrei să spui cu asta?

— Vă rog, nu mă întrebați. Nu-i așa că-i luați și cu asta basta?

— Bine îi iau, dar nu înțeleg nimic. Ce s-a întâmplat?

— Vă rog din tot sufletul, luați-i și nu mă mai întrebați nimic, nu mă obligați să vă îndrug minciuni.

Chibzui puțin, după care zise:

— Aha, cred că m-am prins cum stă treaba. Vrei să-mi vinzi avuția ta, nu să mi-o dai așa, de florile mărunții.

Scrise ceva pe o hârtie, aruncă o privire peste rândurile așternute și zise:

— Uită-te aici, am scris „în schimb”. Asta înseamnă că am cum-părat totul și ți-am plătit pentru asta. Ia un dolar să ai de cheltuială. Iar acum semnează.

Am semnat și mi-am văzut de drum.

Negrul domnișoarei Watson, Jim, avea un ghem de păr, de mărimea unui pumn, care fusese scos din al patrulea burdihan al unui bou. Jim făcea tot soiul de farmece cu ghemul ăsta, zicând că înă-untrul lui și-ar avea sălaşul un duh care le știa pe toate. În seara cu pricina m-am dus la el și i-am spus că tătâne-miu se întorsese iarăși, doar îi văzusem urmele de pași pe zăpadă. Aveam de gând să aflu ce-i clocea mintea și câtă vreme va mai arde gazul prin împrejurimi. Jim scoase ghemul și-i spuse ceva în șoaptă, după care îl aruncă la podea. Ghemul se prăvăli precum un bolovan, fără să se dea de-a dura mai mult de un lat de palmă. Jim nu se lăsă păgubaș și mai încercă de câteva ori, dar degeaba. Atunci se așeză în genunchi, își apropie urechea de ghem și ascultă cu atenție. În zadar. Chipurile, ghemul se încăpățâna să nu sufle o vorbă. În unele dați, mă lămuri el, nu scotea un cuvânt dacă nu-i dădeai niște bani. Atunci i-am spus că am un bănuț vechi și șters, care nu făcea nici cât o ceapă degerată, căci sub argint se vedea cositorul, și oricum nimeni nu s-ar fi încurcat vreodată cu el. Era tocit în asemenea hal, încât părea uns și asta-l dădea în vileag. (Nici nu-mi trecea prin cap să-i pomenesc ceva despre dolarul pe care-l căpătasem de la judecător.) Nu e mare scofală, i-am spus, dar cine știe, poate că ghemul o să se lase păcălit și o să se mulțumească și cu el. Jim adulmecă bănuțul, îl mușcă, îl frecă și-mi zise că va face în așa fel încât ghemul să creadă că e bun.

O să ia un cartof de Irlanda, o să-l taie în două și o să bage bănuțul înăuntru, la mijloc, lăsându-l acolo întreaga noapte. În zorii zilei următoare, cositorul nu o să se mai vadă și nu o să mai arate unsuros, așa că l-ar lua de bun orice om din târg, ce să mai vorbim de un ghem de păr. Știam și eu șmecheria cu cartoful, dar îmi ieșise din minte.

Jim așeză moneda sub ghemotocul de păr, îngenunche și trase iarăși cu urechea. De această dată, îmi spuse el, ghemul e în toane bune și o să-mi ghicească tot viitorul, dacă am chef.

— Să-i dea drumul! îl îmboldi eu.

Ghemotocul îi vorbi lui Jim, iar acesta îmi destăinui totul mie:

— Tătâne-tău, bătrănu', nu știe încă în ce parte s-o cărmească. Ba îi vine să-și ia tălpășița, ba îi vine să stea. Cel mai nimerit lucru e să nu-ți vâri nasul și să-l lași pe bătrân să facă ce-i trece prin cap. Îi dau târcoale doi îngeri, unu' alb, unul negru. Țăla albu' îl bate la cap să o ia pe drumu' bun, da' numaidecât apare ăla negru' și dă totu' peste cap. Până la urmă, nimeni nu poate ști care înger o să câștige bătălia, însă cu tine totu-i cum nu se poate mai bine. În viață o să ai de pătimit multe necazuri, da' nici de bucurii nu o să duci lipsă. De câteva ori o să ai de suferit și chiar o să boalești la pat, dar ai să te ridici sănătos. Două fete își fac drum prin viața ta. Una e blonzie, alta brunetă. Mai întâi, tu îți pui pirostriile cu aia necăjită, după care te însori cu bogătașa. Ia seama, să te ferești de apă ca de dracu'! Și cască bine ochii, căci ți-e hărăzit să-ți dai duhul legănându-te într-un ștreang!

Atunci când, în noaptea cu pricina, am urcat în odaia mea și am aprins lumânarea, la lumina ei l-am văzut pe tătâne-miu în carne și oase!

CAPITOLUL V

Închisesem, ușa, iar atunci când am întors capul, l-am văzut. L-am știut de frică dintotdeauna, atât de temeinic mă zvânta în bătaie. Nici acum nu mă părăsise cu totul teama, dar cât ai bate din palme mi-am

dat seama că n-aveam de ce să-mi fie frică. În primele clipe, parcă am rămas fără aer, văzându-l picat acolo ca din senin, dar după prima tresărire, ca să-i spun așa, m-am dumirit că de data asta spaima mea n-avea niciun rost.

Tătăne-miu bătea spre cincizeci de ani, iar vârsta i se citea dintr-o ochire. Ciuful lui nepieptănat și îmbâcsit îi atârna pe frunte, încât îi putea desluși printre lațe, ca printr-un desiș, ochii sclipitori. Părul îi era negru ca pana corbului, fără niciun fir alb, iar perciunii lungi și nepieptănați erau aidoma. Obrajii, atât cât i se zăreau, erau palizi, aproape fără culoare, de un alb nesănătos și parcă de pe altă lume, dându-ți fiori. Albul ăsta ca de broască, de burtă de pește, te făcea să te apuce tremuriciul. Pe post de veșminte avea niște zdrențe. Stătea așezat picior peste picior și prin gheata găurită a celui de deasupra i se zăreau două degetele pe care și le mișca în răstimpuri. Pălăria îi era aruncată pe podea, o pălărie de când lupii albi, de culoare neagră, cu fundul scobit.

Stăteam și mă holbam la el. Asta făcea și el, de pe scaunul înclinat un pic pe care stătea. Așezând lumânarea pe masă, mi-am dat seama că geamul era deschis. Mai mult ca sigur că intrase pe fereastră, de pe acoperișul șopronului. După ce se uită lung la mine, măsurându-mă din creștet până-n tălpi, catadicsi să-mi zică:

— Straie de filfizon, carevasăzică? Te crezi mare și tare, mă?

— Poate că da, poate că ba.

— Ține-ți fleanca! De când am plecat, te-ai împopoțonat strașnic, dar am eu ac de cojocul tău, nu-ți face griji. Umblă vorba că te-ai spurcat și la școală și acuma ai habar să scrii, să citești... Acuma ți-o trece prin devlă că ești mai barosan ca tac-tu, că el habar n-are de prostiile astea, așa-i? Lasă că-ți scot eu toate nimicurile astea fando-site! Cine ți-a zis că-s de teapa ta?

— Văduva. Ea mi-a zis.

— Văduva? Așa? Și cine i-a zis văduvei că poate să-și bage nasul unde nu-i fierbe oala?

— Nimeni nu i-a zis nimic.

— Las' că o pun eu cu botu' pe labe. Bagă la cap, bă, să lași dracului școala aia. Îi învăț eu minte să-i mai bage-n cap unui vagabond că poa' să se uite de sus la tac-su și să-și dea aere față de el. Să nu te mai prinzi' că-ți irosești vremea la pârdalnica aia de școală, că te snolesc în bătaie. Mă-ta habar n-avea să citească ori să scrie. Și tot neamul tău la fel. Eu tot așa. Te-ai găsit tu mai cu moț! La mine nu țin chestiile astea, pricepi? Hei, ia deschide cartea, să aud și eu, cu urechile mele, de ce ești în stare!

Am pus mâna pe o carte și m-am apucat să citesc o povestire despre generalul Washington și despre război. După doar câteva clipe, bătrânul înșfăcă din mâna mea cartea și o azvârli cât colo.

— Bag samă că te descurci cu buchisitul. Nu-mi venea să cred când mi-ai zis. Acuma fă-ți urechile pâlnie! Să termini cu fandoselele astea! Nu-ți mai dau voie. Să știi că nu te scap din ochi, puiule, și, dacă te mai prind pe la școală, te bumbăcesc de-ți sună apa-n cap. Te pomenești că te mai duci și la biserică. Mai mare rușinea de așa fiu!

După care, luând de pe masă o poză cu albastru și galben, care înfățișa niște vaci și un păstor, se rătoi la mine:

— Asta ce mai e?

— Am primit-o la școală, pentru că mi-am învățat lecțiile bine.

O făcu fărăme și-mi zise:

— O să-ți dau eu ceva mai acătării, o chelfăneală de pomină.

Mai boscorodi așa un timp, după care zise:

— Ești ditamai filfizonul, ha? Ca să vezi... pat, cearșafuri, oglindă, covor pe podea, și în timpul ăsta taică-tu trebuie să doarmă laolaltă cu porcii, în tăbăcărie. Mai mare rușinea de așa fiu! Dar lasă, nu te teme, îți scot eu gărgăunii aștia din țeastă, nu te las eu așa. Ți s-a dus ves-tea că ești putred de bogat. Este? Ia spune-mi și mie cum stă treaba!

— Te-a prostit cine ți-a zis așa ceva.

— Ascultă, găgăuță, bagă de seamă cum vorbești cu tac-tu. Ți-am răbdad destule, nu mă scoate din pepeni. De două zile de când bat târgu', n-aud altceva decât că te dau banii afară din casă. Tot asta mi-a ajuns la ureche și la vale, în josul fluviului. Din pricina asta și sunt aici. Să faci bine și să-mi dai mâine banii, că-mi crapă buza după ei.

*Pălăria îi era aruncată pe podea, o pălărie de când lupii albi,
de culoare neagră, cu fundul scobit.*